

پل ورسک شاهکاری بود که در جنگ جهانی نقشه‌ی جهان را تغییر داد

به گزارش روزنامه "آفتاب یزد"، رضاشاه برای افتتاح پل ورسک شخصا به سوادکوه که زادگاه خودش نیز بود آمد. در برخی روایت‌ها درباره روز افتتاح این پل آمده است که به دستور رضا شاه سرمهندس اتریشی این پل موظف شد تا در هنگام عبور اولین قطار زیر پل قرار بگیرد تا در صورت تخریب پل، اولین شخص کشته شده از این حادثه خود او باشد.

پل ورسک حدود ۷۵ سال پیش در دوران رضا شاه در شهرستان سوادکوه استان مازندران ساخته شد. از شگفتی‌های ساخت این پل عدم استفاده از هیچ سازه فلزی در ساخت آن است. این پل در مسیر راه آهن سراسری شمال - جنوب و در ارتفاع ۱۱۰ متری از ته دره با دهانه ۶۶ متری و با وسایلی ابتدایی ساخته شد. این پل دو کوه عظیم و سخت‌گذر عباس‌آباد را به هم متصل می‌کند.

نظارت بر احداث این پل به مهندس ورسک (لادیسلاوس فون رابسویچ) سپرده شد. به همین دلیل رابسویچ و خانواده‌اش حدود دو سال در خانه‌ای در پاتین دست پل و در کنار رودخانه زندگی می‌کردند. نمایی از ارتباط کابلی بین دو کوه جهت انتقال تجهیزات هنگام ساخت پل ورسک. پل ورسک از ملات سیمان و شن شسته شده و آجر ساخته شده و در ساختمان آن از بتن‌آرمه استفاده نشده است.

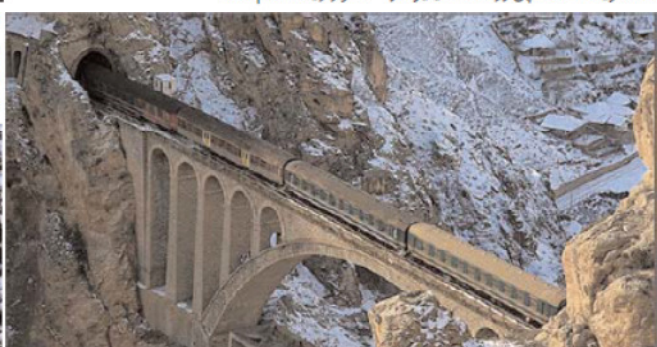
نمایی از کارگران در حال ساخت پل ورسک

نمایی از عملیات ریل گذاری روی پل ورسک

ساخت پل ورسک از اواسط آبان سال ۱۳۱۳ آغاز و افتتاح رسمی آن روز ۵ اردیبهشت ۱۳۱۵ انجام شد. هزینه احداث پل ورسک ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار ریال اعلام شد.

محمد سجادی وزیر راه ایران بین سال‌های ۱۳۱۷ تا ۱۳۲۰ با اشاره به مین‌گذاری پل ورسک گفته بود: «با شنیدن اخبار وحشتناک از جبهه‌های جنگ شوروی، دستور مین‌گذاری پل ورسک و پل‌های مهم دیگر راه‌آهن داده شد و این کار با دقت و به صورت محرمانه انجام پذیرفت. لیکن پس از اشغال ایران توسط متفقین، دستوری برای انفجار پل‌ها صادر نشد.»

نقاشی بعدی پل ورسک که توسط مهندس ورسک (لادیسلاوس فون رابسویچ) کشیده شده است، مراحل آخر ساخت پل ورسک در زمستان سال ۱۳۱۴ را نشان می‌دهد. همچنین در پائین عکس، تونل زیر رودخانه و بر روی آن کانال هدایت رودخانه دیده می‌شود.

پیمان صدفی پژوهشگر که درباره تاریخچه این پل تحقیق کرده است، درباره اهمیت این پل می‌گوید: «پل ورسک در زمان جنگ جهانی دوم به‌خاطر نقشی که در کمک‌رسانی به اتحاد جماهیر شوروی محاصره شده توسط آلمان هیتلری ایفا کرد معروف شد و لقب پل پیروزی گرفت. به قول فرماندهان متفقین اگر راه‌آهن ایران وجود نداشت، نقشه جهان به شکل دیگری بود.»

